

EMTC Europæisk registrering af musikterapeuter

Hanne Mette Ochsner Ridder

Bestyrelsesmedlem i MTL, medlem af DFMT og dansk repræsentant for EMTC. Kontakt: hm@musikterapi.org

Hvem kan kalde sig musikterapeut?

Betegnelsen *musikterapeut* er ikke en beskyttet titel. Alle, uanset uddannelse eller erfaring, har lov til at betegne sig som *musikterapeut*. Som fag kan musikterapi således favne alt hvad man overhovedet kan forestille sig har noget at gøre med musik og terapi/aktivitet/behandling/m.m. Dette gør det umuligt at skabe en ensrettet fagprofil. Alle kan annoncere med tilbud om musikterapi, men de personer, der søger behandling hos en musikterapeut, har ingen garanti for indholdet og kvaliteten af den ydelse, de får. Vi ser en lignende problematik i forhold til det store grå marked af psykoterapeuter. Både regeringen og Psykoterapeutforeningen ønsker en 'blåstempling' af psykoterapeutprofessionen, især for at undgå kedelige sager hvor inkompetente terapeuter ikke overholder etiske retningslinier. En arbejdsgruppe under Socialministeriet, Undervisningsministeriet og Sundhedsstyrelsen har derfor i en rapport fra 2004 opstillet kvalitetskriterier for private psykoterapeut uddannelser.

I en meget grov inddeling kunne man sortere fagprofessionen indenfor musikterapeutisk behandling i 4 kategorier, nemlig *det grå marked*, *kandidaterne*, *de autodidakte/pionererne* og *støtterne*. *Det grå marked* er alle de musikterapeuter der arbejder med musikterapeutisk behandling, men ikke har en egentlig musikterapeutisk uddannelse. Deres uddannelse kan være stykket

sammen af kurser og praksiserfaring. Der findes meget kompetente terapeuter i denne gruppe der beriger faget med utraditionelle vinkler på musikterapeutisk behandling. Men der kan også være personer der fra en meget snæver og ensidig vinkel anvender musik i behandling uden at have en faglig basis at læne sig op ad. Denne sidste gruppe gør det svært for *kandidaterne* at etablere en troværdig fagprofil. Kandidaterne er de pt. omtrent 130 musikterapeuter med en 5-årig universitetsuddannelse. I denne gruppe tæller også musikterapeuter som har f.eks. uddannelse i 'Guided Imagery and Music'. *De autodidakte/pionererne* skiller sig ud fra det grå marked ved at de har gjort en særlig indsats for at fremme musikterapifaget. Flere af dem har været med til at starte musikterapiuddannelsen i Aalborg og selv har de måttet sammenstykke deres uddannelse af relaterede uddannelser og kurser. Pionererne har ikke kun arbejdet på at udvikle deres egen private musikterapipraksis, men har set fagets muligheder i et meget bredere perspektiv. Endelig er der *støtterne* som har en relateret faglig uddannelse (musik, lærer, pædagog, fysioterapeut, ergoterapeut, sygeplejerske, læge, psykolog, m.fl.) som anvender musik i deres arbejder og som kæmper bravt for at integrere anvendelsen af musik i sundhedssektoren – uden dog at kalde sig musikterapeuter.

Blåstempling af musikterapifaget

Tilsyneladende er det ikke en stor gruppe personer inden for *det grå marked* der kalder sig musikterapeuter. Og med så lille et antal *autodidakte/pionerer* og *kandidater* i musikterapi og den noget større gruppe af *støtter* er der ikke megen slagkraft i en kamp om blåstempling og anerkendelse af faget. For kandidaterne ligger der en blåstempling i form af et eksamensbevis samt en grundig uddannelse som sikrer kendskab til musikterapifagets teori og forskning og en omfattende praksiserfaring. En yderligere blåstempling ligger i medlemskabet af MusikTerapeuternes Landsklub, MTL (ca. 100 medlemmer), da medlemskabet forpligter til overholdelse af en række etiske retningslinier. Spørgsmålet er dog stadig hvordan musikterapeuterne kan sikres en klar fagprofil, således at betegnelsen *musikterapeut* som stillingsbetegnelse kan forstås helt præcist og kan få anerkendelse som en faglig profession. Her kan de danske musikterapeuter måske få hjælp 'udefra'. Den europæiske sammenslutning af musikterapeuter (EMTC) arbejder netop på en fælles registrering af musikterapeuter. I det følgende vil jeg give en introduktion til EMTCs minimumstandards i en registrering af musikterapeuter, som giver 3 *andre* kategorier af musikterapeuter.

Europæisk sammenslutning af musikterapeuter

I EMTC har en diskussion om en fælles-europæisk registrering af musikterapeuter længe været undervejs. På et møde i september 2005 i Bologna i Italien fremlagde EMTCs bestyrelse 2 sideres arbejdsplaner med beskrivelse af præcise standarder for hvem, der kan kalde sig musikterapeuter. Disse planer kunne have ført til endeløse diskussioner om hvad der kræves af faget. I

EMTC er der 19 lande repræsenteret, og da de fleste lande har flere musikterapiuddannelser (Italien har f.eks. 9 uddannelser) er der samlet i EMTC registreret ca. 65 musikterapiuddannelser. En oversigt over disse uddannelser kan findes på hjemmesiden www.musictherapyworld.net (klik ind under EMTC på den øverste bjælke, og klik herefter ind under <Training courses>).

Trods meget forskellige holdninger til, hvad en musikterapiuddannelse bør indeholde, var der bred enighed på EMTC-Bologna-mødet om, at der i en fælles-europæisk registrering bør stilles høje krav til, hvad en musikterapeut bør have af teoretisk uddannelse, egen erfaring og supervision. Der blev herefter stemt om, hvorvidt de udarbejdede minimumstandards kunne godkendes som grundlag for et videre arbejde på at definere præcise standarder. Alle repræsentanter, der havde stemmeret, godkendte dette forslag.

Minimum standarder: EMTR

De standarder, som et mindre udvalg i de næste år herefter vil arbejde videre med, kaldes EMTR: Minimum Standards European Music Therapist Register. Grundlæggende skelnes der mellem 3 forskellige måder at lade sig registrere på, nemlig som:

1. fuldt EMTR-medlem
2. associeret EMTR-medlem
3. supervisor EMTR-medlem

1. For at kunne blive registreret som fuldt EMTR-medlem, foreslås det at ansøgeren skal have afsluttet en godkendt musikterapeutisk masteruddannelse, have 2 års fuldtids klinisk erfaring, mindst 200 timers egen erfaring med musikterapi, psykoterapi, kunstterapi, el. lign. samt mindst 200 timers

individuel supervision (eller 100 timers individuel supervision og 150 timers gruppesupervision).

2. Det foreslås at man kan søge om at blive optaget som associeret medlem i det europæiske musikterapiregister hvis man har en musikterapeutisk bacheloruddannelse, et års fuldtids klinisk praksis samt mindst 60 timers klinisk supervision. Som associeret medlem har man mulighed for senere at søge om fuldt medlemskab, når de krævede betingelser er opfyldt.

3. Endelig er der supervisor-medlemmet. Det foreslås at supervisormedlemmer i forvejen skal have opnået fuldt medlemskab, men herudover har mindst 5 års fuldtids klinisk praksisudøvelse samt 120 timers klinisk supervision.

Som beskrevet blev disse medlemsdefinitioner ikke godkendt på EMTC-mødet, men der blev givet mandat til at et udvalg arbejder videre med formuleringen af de forskellige niveauer af registreringen. Medlemslandene havde inden mødet skriftligt kommenteret arbejdsoplægget, og udvalget vil ud fra dette materiale have masser af feedback at arbejde videre med. Det blev flere gange

pointeret at standarderne ikke er lavet for at kunne omfatte alle nuværende musikterapeuter, men bør ses som fremtidige krav til en musikterapifagprofil. Det tyder på at der vil blive foretaget en del ændringer af de allerede opstillede forslag, og også at der vil blive formuleret en overgangsordning, så allerede etablerede musikterapeuter med flere års klinisk erfaring og teoretisk uddannelse har mulighed for at blive registreret via deres nationale forening.

Registrering og fagprofilering

Hele problematikken omkring en standardregistrering af musikterapeuter falder sammen med at Sundhedsstyrelsen har indført Autorisations ID til sundhedspersoner i Danmark og at alle psykiatriske ydelser skal registreres i et journalnotat. Så længe der er uklarhed om en musikterapeutisk fagprofil samt hvilke specifikke ydelser en musikterapeut kan tilbyde, kan vi ikke forvente blåstempling og anerkendelse. Den kan vi forhåbentlig få i takt med at vi får synliggjort de høje krav, der stilles til en musikterapeutisk uddannelse og hvad der præcist kan forventes af den person, der kalder sig *musikterapeut*.